

Die Kritiker kritisieren

Die Kritiker sind die Gruppe, bei der das Echo auf unsere schriftliche Umfrage am geringsten war. Nur zwei haben spontan geantwortet.

Mech
intresséiert fir
unzefänken,
wat an engem
Buch gesot
gét an dono
eréischt, wéi
ét gesot gét.

Romain Hilgert

Wat sin d'Kritären, déi Dir bei Ären Buchbespriechungen ulét?

Mech intresséiert fir unzefänken, wat an engem Buch gesot gét an dono eréischt, wéi ét gesot gét. Ech halen ét fir wichtig, wann een/t sech de Kapp zerbrécht, fir mat sénger Welt ronderém eens ze gin. Buzzeg Boboë breet ze tréppelen, geet mer genec esou op de Su wéi Epigone vu preiseschem ZEIT- a FAZ-Beschass. Ech haasse "konstruktiv Kritik" a paternalistesch Ponderatioun.

Hut Dir nét d'Impressioun, datt hei zu Lëtzebuerg næmmen Gefällegkeetskritiken geschriwe gin?

Wéi d'CSV/WORT an der Kultur nach bal hegemonial worn an dout, wéi l'LSAP/TAGEBLATT e puer Joer Kulturkampf gespiilt hun, gouwen ét Gefällegkeetskritiken fir déi ege Sippen. Haut gin ét méi Kritiken aus Gefällegkeet fir d'Gefällegkeet vum Kritiker oder fir d'"Méi", déi sech en Artist/Produzent/Editeur gouwen.

Wat war Ärer Meeunung no dat schlechteste Buch vum leschte Joer...

Dem Umberto Eco sái "Pendulo"

... an di dommste Kritik vum leschte Joer?

Ech liesen esou wéineg Kritiken, datt ech déi topechst sécher iwwersinn hun.

Paul Kremer

Wat sin d'Kritären, déi Dir bei Ären Buchbespriechungen ulét?

Zum präsenz "ulét". Ech weess nét, ob ech nach dacks Bicher bespriache wäert. Mat Zäiten iwwerkennt ee schwarzste Melancholie - fräi nom Nietzsche. T gét souvill doruechter geschriwwen an esou wéineg as wiirklech gutt. Dat soll nét næmmen fir hei am Land gëllen, mee och fir dobaussen. Gutt Auteuren? Den Handke, de Kadaré, de Claude Simon.

Bei de Kritären:

1. Nét vergiessen, datt mer an engem "département des forêts" liewen. Wat as d'Literatur vun dem Loiret, vun den Alpes-de-Haute-Provence? - Mir sin nét schlechter wéi déi, awer sécher och nét vill besser. Muss een dat dofir émmer nees énnersträichen, wéi de J. E. Muller?
2. Lëtzebuerger Literatur misst am Fong op Lëtzebuergeresch geschriwwen sin, soss as ét e Steck däitscher oder franséischer a misst gemooss gi wéi dohannen.

3. D'Fro awer: steet e Mann (oder eng Fra) hannert deem Buch? As dat een/eng? Oder as ét némme Papeier, ofgeschriwwen, e Produkt? Dach souguer dann, dajee alt, 't as vläicht gut gemengt oder gemaacht.

4. Gi mer eppes Näits gewuer? Eng Pointe, eng Geschicht, e Gedanken, eng Liewensopfaassung? Schlëmm genuch, ech gestin ét an: fir mech soll an engem Buch eppes stoen. Allerdéngs as ét dacks genuch zimlech schwéier, dat genee festzestellen.

Schliisslech heizou e puer Niewebemerkungen:

5. Präzis Kritären, déi allegemeng 1) markant an 2) opératoire wieren, gët ét keng.

6. Et as een also, volens nolens, drop ugewisen, sech läschten Enns op sou eppes Wackeleges an sou eppes Léiwes wéi den egene Goût ze verloissen. - Wat mir gefällt as gutt ... Majëmmen! - An dach as ét esou. (Nét weidersoen!)

7. Dat soll e nüt drun hënneren, émmer erëm nom "Dréi" ze sichen, nom "truc", nom "wéi mécht een ét?" - Och wann een dofir vu wonen Dichter(?)séile geschleeft gëtt. ... sed magis amica veritas.

Hut Dir nüt d'Impression, datt hei zu Lëtzebuerg

nëmmen Gefällegkeetskritiken geschriwe gin?

'T as alles scho längstens gesot: klengt Land, jidderee kennt jiddereen, 't wëllt ee kengem wéi din oder ze no trieden asw.

Doriwwer ewech: e Wësch kann émmer nach an den Ae vun deem, deen e verbrach huet, e Meeschterwierk sin - dat wier emol nach nüt sou schlëmm,deen Iirtum - dat, an lo kënnt ét, mam Härzensblut gefeschriwwen gouf. Do soll een dach oppassen. - Nüt Leed onnélz multiplizeieren...

Wat war Ärer Meeunung no dat schlechste Buch vum leschte Joer...

Heiropper well ech nüt äentwerten. Fir wat do mam Fanger op ee weisen? Well dat wier et nun emol, sou wéi et eben hei zu Lëtzebuerg verstane géif.

... an di dommste Kritik vum leschte Joer?

"di dommste Kritik" - Doropper hun ech eng Äentwert, well se mech getraff huet, eng Kritik vun der Kritik, also iwwert mech, an zwar anonym, an zwetens perséinlech, wou ech ménges Wéssens **ni** en Auteur jemoools perséinlech op d'Schëpp geholl hun. Mee ét sief.